

MUISTIO MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNALLE

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta (HE 70/2020 vp)

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi biopolttoaineista ja bionesteistä annettua lakia (393/2013). Lakimuutoksella pantaisiin täytäntöön uudistetun RED II-direktiivin eli uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 kestävyyskriteereitä koskeva sääntely. Muutoksella laajennettaisiin nykyisin voimassa olevan kansallisen kestävyysjärjestelmän soveltamisalaa ja saatettaisiin voimaan RED II-direktiivin mukaiset kestävyyskriteerit myös kiinteille ja kaasumaisille biomassapolttoaineille. Biopolttoaineiden, liikennealalla kulutetun biokaasun ja bionesteiden sekä biomassapolttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennemän vähimmäisarvoista säädettäisiin RED II-direktiivin mukaisesti. Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädösmuutosten voimaantulopäiväksi 1.1.2021.

Nykyisin voimassa olevassa uusiutuvan energian EU-lainsäädännössä säädetään liikenteen biopolttoaineiden ja muiden bionesteiden kestävyyskriteereistä ja niiden täyttämisen osoittamisesta. Vuonna 2018 hyväksytyssä RED II-direktiivissä keskeinen muutos on, että kestävyyskriteerit laajenee myös kiinteisiin ja kaasumaisiin biomassoihin. Kestävyyskriteerit koskevat ensinnäkin energiaksi käytettävän biomassan alkuperää, eli sitä millaisilla tuotantoalueilla tuotetut energiabiomassat luetaan kestäviksi. Toiseksi kestävyyskriteerit koskevat elinkaaren aikaista kasvihuonekaasupäästöjen vähennystä verrattuna korvattavan fossiilisen polttoaineen kasvihuonekaasupäästöihin.

Maa- ja metsätalousministeriö on osallistunut RED II-direktiivin uudistamisen kansallista toimeenpanoa selvittäneen työryhmän työhön. Maa- ja metsätalousministeriön mukaan nyt ehdotetut säädösmuutokset ovat asianmukaisesti laadittuja ja toteuttavat tarkoituksenmukaisella tavalla RED II-direktiivin kansallisen täytäntöönpanon.

Kuten hallituksen esityksessä on todettu, kestävyyskriteerisäädösten laajeneminen kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin aiheuttaa sen, että nykyistä paljon suurempi joukko energialaitoksia ja yrityksiä joutuu jatkossa soveltamaan kestävyyskriteerejä toiminnassaan. Biokaasutuotannossa tämä saattaa aiheuttaa etenkin pienillä ja keskiuurilla yrityksillä toiminnan kokonaisvolyymiin nähden varsin suuria kustannuksia ja vaikuttaa näin yritysten kannattavuuteen ja kilpailukykyyn. Maa- ja metsätalousministeriö näkee tärkeänä, että tämä huomioitaisiin suunniteltaessa kestävyyskriteerien kansallisia ohjeistuksia ja käytännön soveltamista. Esimerkiksi ohjeistusten tulisi olla kattavia ja neuvovia, ja pienille yrityksille tulisi luoda mahdollisuuksien mukaan yksinkertaistettuja haku- ja raportointiprosesseja. Lisäksi esimerkiksi ei tulisi asettaa sellaisia vaatimuksia, jotka heikentävät kohtuuttomasti pienten toimijoiden kilpailumahdollisuuksia suhteessa suuriin toimijoihin tai tuontibiokaasuun.

Metsäbiomassan osalta kestävyyskriteerit laajenevat siten, että ne koskevat jatkossa myös lämmön- ja sähköntuotannossa käytettäviä kiinteitä biomassoja, kuten metsähaketta, sahanpurua, kuorta ja puutähdehaketta. Kotimainen metsähake vaikuttaisi komission tulkinnan mukaan täyttävän metsäbiomassan tuotannolle direktiivissä asetetut kriteerit maatasolla (nk. riskiperusteinen arviointi). Tämä puolestaan mahdollistaa, että metsäbiomassan tuotannon kestävyys todentamisessa nojaututaan nykyiseen kansalliseen metsä- ja ympäristölainsäädäntöön ja seurantajärjestelmiin. Tämä puolestaan tarkoittaa, että kotimaisen metsähakkeen osalta toimijoiden hallinnollinen taakka metsähakeketjuissa ei kasvaisi merkittävästi ja lisäkustannukset muodostunevat suhteellisen vähäisiksi. Vastaavasti VTT:n laatiman selvityksen mukaan sähkön- ja lämmöntuotannossa Suomessa käytettävät puupohjaiset biomassat näyttäisivät täyttävän kasvihuonekaasuja koskevat päästövähennysvelvoitteet. Jatkotyössä ja komission ohjeistusten täsmennyttyä tulee lisäksi selvittää, miten kriteereitä tullaan soveltamaan tuontibiomassan osalta ja pyrkiä myös tältä osin minimoimaan kestävyys todentamiseen liittyvä hallinnollinen taakka.

Direktiivin täytäntöönpanoon liittyen komissio on aikeissa laatia toimeenpanosäädöksiä tai mahdollisesti myös muita ohjeistuksia. Maa- ja metsätalousministeriö korostaa, Suomen on tarpeen osallistua ja vaikuttaa aktiivisesti myös tähän työhön.

Lopuksi maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että hallituksen esitys on hyvin laadittu ja selkeä, ja sen valmistelun aikana on tehty hyvää ja kattavaa yhteistyötä eri hallinnonalojen ja sidosryhmien kanssa.